

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กวีวรรณ, พระ. วิชาศาสนา. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรอักษร, ๒๕๐๒.

เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. หนังสือ ที่ กส.๐๒๐๑/๒๑๓๓๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ ถึง เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ, เรื่อง ปัญหาในด้านการพัฒนาของจังหวัดชายแดนภาคใต้.

เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. โครงการชลประทานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว และกำลังก่อสร้างอยู่. (อัครสำเนา)

กองอำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์. การก่อการร้ายของคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย. นครหลวง : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๑๕.

การปกครอง, กรม. กระทรวงมหาดไทย. หนังสือความมาก ที่ มท.๖๕๒๔/๒๕๑๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๑๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด, เรื่อง การเรียกชื่อจังหวัดปัตตานี.

การปกครอง, กรม. โครงการเปิดสอนชั้นเด็กเล็กในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๑๔. (อัครสำเนา)

การปกครอง, กรม. โครงการปรับปรุงโรงเรียนประชาบาลให้เป็นโรงเรียนชุมชน. (อัครสำเนา)

การปกครอง, กรม. โครงการทุนการศึกษาระดับเด็กหัดครูของนักเรียนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. (อัครสำเนา)

การปกครอง, กรม. โครงการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. (อัครสำเนา)

การปกครอง, กรม. โครงการจัดตั้งโทรทัศน์สาธารณะในจังหวัดชายแดนภาคใต้. (อัครสำเนา)

ชจคภัย บรูษพัฒน์. ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. นครหลวง : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๑๕.

ชจคภัย บรูษพัฒน์. "ลัทธิชาตินิยมกับประเทศไทย" รัฐวิภว. เล่มที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - ๒๕๑๒).

คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีแห่งประเทศไทย. ประเทศไทย. พระนคร : โรงพิมพ์
สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๐๘.

คณะกรรมการประสานงานชายแดนไทย - มาเลเซีย. เอกสารประกอบการบรรยายสรุป.
(อัครสาเนา)

✓ จริญญา สุภาพ. "ปัญหาภาคใต้", ภัยใต้. พระนคร : โรงพิมพ์กราฟิการ์ต, ๒๕๑๕.

จริญญา โลกะกะสิน. "ปอเนาะ", เทศาภิบาล, เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๓ (มีนาคม ๒๕๐๘).

✓ จริญญา โลกะกะสิน. การบรรยายสรุปปัญหาการพัฒนา การศึกษา และขบวนการแบ่งแยกดินแดน
ของจังหวัดนราธิวาส. (๑๗ เมษายน ๒๕๑๖).

เจ๊ะ อับดุลลาห์ หลังบูเต๊ะ. ประวัติย่อจังหวัดสตูล. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยการพิมพ์, ๒๕๐๑.

✓ จำลอง โตะทอง. "จังหวัดภาคใต้ของไทย", สรรพากรสารสิน, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ (กันยายน
๒๕๐๓).

นาย อินทรสกุล, วาทีร้อยตรี, และคณะ. การศึกษาและการอนามัย ๔ จังหวัดภาคใต้,
๒๕๑๑. (อัครสาเนา)

ชั้น ลงยา. "ยางธรรมชาติ - ยางสังเคราะห์ กับความเมตตาของประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว"
ชาวพาณิชย์, (ฉบับพิเศษ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๕).

✓ ถนิก คอมนตร์, พ.อ. "ภัยใต้", ภัยใต้. พระนคร : โรงพิมพ์กราฟิการ์ต, ๒๕๑๕.

ถนอม ไวถนอมสัจย์, พ.อ. และคนอื่น ๆ. "การป้องกันและต่อต้านการแทรกซึมบ่อนทำลาย",
เอกสารวิชาการศูนย์ประสานงานปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้, ๒๕๑๐.

ทองค้อ กล้วยไม้ ณ อยุรยา. "ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาอิสลามกับการปกครองประเทศไทย",
นิตยสารทองถิ่น, ปีที่ ๑ เล่มที่ ๖ (พฤศจิกายน ๒๕๐๘).

ทวีศักดิ์ ล้อมลิ้ม. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมลายูในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น. กรุงเทพฯ :
เจริญรตนการพิมพ์, ๒๕๑๖.

- ทวยหาญ ยมภาค, พันตำรวจเอก. การต่อต้านโจรจีนคอมมิวนิสต์มาเลเซียเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, ๒๕๑๖. (อัครสาเนา)
- เจียร ธรรมมาธิปดี. บทบาทของกำนันในการบริหารราชการในจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๕.
- นราธิวาส, จังหวัด. เอกสารประกอบการบรรยายสรุปจังหวัดนราธิวาส. ๒๕๑๖. (อัครสาเนา)
- บรรพต วีระสัย. สังคมวิทยา - มานุษยวิทยา. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๘.
- ปัตตานี, จังหวัด. เอกสารบรรยายสรุปจังหวัดปัตตานี. ๒๕๑๖. (อัครสาเนา)
- ปัตตานี, จังหวัด. ขอบรรยายสรุปสถานการณ์ของจังหวัดปัตตานี. ปัตตานี : โรงพิมพ์มิตรภาพ, ๒๕๑๓.
- ประสิทธิ์ เวชสวรรค์, พ.อ. การพัฒนาการศึกษาเพื่อบูรณาภาพของจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ๒๕๐๘. (อัครสาเนา)
- ประพันธ์ กุหลาบมุกด์. "ประวัติจังหวัดชายแดนภาคใต้". เอกสารวิชาการศูนย์ประสานงานปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรมการปกครอง. ๒๕๑๐. (อัครสาเนา)
- ประสานราชการ, กอง, กรมการปกครอง. สิ่งที่น่ารู้เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๒.
- ประสานราชการ, กอง, กรมการปกครอง. เรื่องของจังหวัดสตูล. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๐๘.
- ประสานราชการ, กอง, กรมการปกครอง. สภาพสังคมสี่จังหวัดภาคใต้. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๐๖.
- ประสานราชการ, กอง, กรมการปกครอง. การก่อการร้ายใน ๔ จังหวัดภาคใต้และความคิดเห็นในการแก้ไข. ๒๕๐๘. (อัครสาเนา)
- ประสานราชการ, กอง, กรมการปกครอง. สิ่งที่น่ารู้เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เอกสาร

ประกอบการศึกษาอบรมภาษามลายูแก่ข้าราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้. พระนคร :
โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, ๒๕๑๒.

ประสานราชการ, กอง. กรมมหาดไทย. สถานะภาพ ๔ จังหวัดภาคใต้. พระนคร :
โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, ๒๕๐๕.

ประสานราชการ, กอง. กรมมหาดไทย. "หลักรัฐประศาสน์นโยบายสำหรับมณฑลปัตตานี"
การหยุ่ราชการประจำสัปดาห์ในสี่จังหวัดภาคใต้. พระนคร : โรงพิมพ์สวน
ทองถิ่น, ๒๕๐๕.

ประกิจ ประจวบจันทน์. การปรับปรุงและส่งเสริมปอเนาะให้เป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนา
อิสลาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๖. (อัครสำเนา)

"ประกาศกระทรวงยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนอันดับ และ
การออกจากราชการของคะโต๊ะยุติธรรม ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๕".

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๖, ตอนที่ ๘๒ (๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕).

ประชาสงเคราะห์, กรม. กระทรวงมหาดไทย. รายงานประจำปี ๒๕๑๕.

ประชาสงเคราะห์, กรม. กระทรวงมหาดไทย. โครงการดำเนินงานนิคมสร้างตนเองพัฒนา
ภาคใต้. (อัครสำเนา)

พทยา สายหู. "จกหมายจากปักษ์ใต้ ภาษากับการปกครอง", สังคมศาสตร์ปริทัศน์, ปีที่ ๓
ฉบับที่ ๔ (มีนาคม - พฤษภาคม ๒๕๐๕).

พทยา สายหู. รายงานการศึกษาลักษณะผู้นำท้องถิ่นในเขตพัฒนาภาคใต้. พระนคร : โรงพิมพ์
สวนทองถิ่น, ๒๕๑๐.

พทยา สายหู. "ปัญหาการศึกษาของภาคใต้", ภัยใต้. พระนคร : โรงพิมพ์กราฟิการ์ต, ๒๕๑๕.

"พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๔ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๓", ราชกิจจานุเบกษา.
เล่ม ๕๗, ตอนที่ ๖๕.

"พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และ
สตูล พ.ศ.๒๔๘๕" .ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๖๓, ตอนที่ ๗๗. (๓ ธันวาคม
๒๔๘๕).

"พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ.๒๔๙๗". ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๗๑,
ตอนที่ ๖๘ (๒๖ ตุลาคม ๒๔๙๗).

"พระราชบัญญัติมีสยัคอิสลาม พ.ศ.๒๔๙๐". ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๖๔, ตอนที่ ๔๑,
(๒ กันยายน ๒๔๙๐).

"พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พ.ศ.๒๔๘๘". ราชกิจจานุเบกษา.
เล่ม ๖๒, ตอนที่ ๒๖, (๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๘).

"พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๕".ราชกิจจานุ-
เบกษา. เล่ม ๖๕, ตอนที่ ๗๗, (๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๕).

พัฒนาชุมชน, กรม. กระทรวงมหาดไทย. รายงานผลการศึกษา บทบาท และความสำคัญ
ของ ศพช.ภาค และศพช.เขต ในการสนับสนุนงานส่วนภูมิภาค ปี
พ.ศ.๒๕๑๓ - ๒๕๑๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๑๗.

มังกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว. พระนคร : โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, ๒๕๗๒.

มงคล สุวรรณโชติช่วง, ร.ค. การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยคณะกรรมการพัฒนา
ภาคใต้ในระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๐๗ - ๒๕๐๙). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๑๒

มหาดไทย, กระทรวง. โครงการธรรมจาริกอิสลาม ๒๕๑๓. (อัครสำเนา)

ยะลา, จังหวัด. เอกสารบรรยายสรุปของจังหวัดยะลา. ๒๕๑๖. (อัครสำเนา)

รัตนก๊กี้, พระยา. กินแดนไทยในแหลมทอง. ๒๕๐๘. (อัครสำเนา)

รัตนก๊กี้, พระยา. "กินแดนเมืองปัตตานีสสมัยโบราณ" ปัญหา ๔ จังหวัดภาคใต้.พระนคร :
โรงพิมพ์เสียงเชียงใหม่, ๒๕๑๔.

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๘๑, ตอนที่ ๑๒๘, (๗ ตุลาคม ๒๕๑๗).

รุ่ง แก้วแดง. ทัศนคติของโต๊ะครูต่อการปรับปรุงปอเนาะเป็นโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร์, ๒๕๑๑.

เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาภาคใต้, กอง. สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๑๔. (อัครสำเนา)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนัก. หนังสือควมมาก, ที่ น.ว.๑๘/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๐๖ ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย, เรื่อง การเรียกชื่อจังหวัดภาคใต้.

เวียง สากร สิ้นธุ. สี่จังหวัดภาคใต้กับความมั่นคงแห่งชาติ. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๑๑.

วิจัย วิชัยชนพัฒน์, พ.ศ.อ. ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้. กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต ๘, สงขลา, พฤษภาคม ๒๕๑๖. (เอกสารเผยแพร่)

วิจัย และวางแผน, กอง, กรมตำรวจ. สถิติคดีอุกฉกรรจ์ในท้องที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. ๒๕๑๖.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปรับปรุงส่งเสริมปอเนาะในภาคศึกษา ๒ พ.ศ. ๒๕๐๔. ยะลา : โรงพิมพ์คุรุสัมพันธ์, ภาคศึกษา ๒, ๒๕๐๔.

ศิลปากร, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. ประวัติศาสตร์สี่จังหวัดภาคใต้ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล. : โรงพิมพ์คุรุสัมพันธ์, ภาคศึกษา ๒, ๒๕๐๕.

ศูนย์ประสานงานปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้. ที่ระลึกในพิธีเปิดการประชุมนิเทศข้าราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ หอประชุมจังหวัดยะลา. พระนคร : โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, กรมการปกครอง, ๒๕๐๘.

- สนั่น วงศ์พิทักษ์. การพัฒนาชาวเขาให้เป็นคนไทยเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์
วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, ๒๕๑๖. (อัครสำเนา)
- สกุณ, จังหวะ. บรรยายสรุปขอราชการจังหวัดสกุณ. ๒๕๑๖. (อัครสำเนา)
- สถิตกลาง, สำนักงาน, สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ. สำมะโนประชากรแห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๐๓ พระนคร : โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน, ๒๕๐๔.
- สถิตแห่งชาติ, สำนักงาน, สำนักนายกรัฐมนตรี. สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๑๓.
พระนคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การชายและการซื้อแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๖.
- สถิติ แสงศรี. ปัญหาและอุปสรรคในการปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ บทศึกษาเฉพาะ
ชาวไทยอิสลาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๑๓.
- สมคิด มณีวงศ์, "มุสลิมไทย" สังคมศาสตร์ปริทัศน์, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗).
- สถานีตำรวจภูธรอำเภอหาดใหญ่. สถานการณ์การแพร่ระบาดของมูฮอการร้าย. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทประชุมช่างจำกัด, ๒๕๑๕.
- สำเนาบันทนาการ ประชุมคณะรัฐมนตรี, ครั้งที่ ๑๖/๒๕๑๗. (๓ กันยายน ๒๕๑๗).
- สมาน รังสีโยกฤษฎ์. การเข้าถึงประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิตคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๐.
- สมบูรณ์ ปาลเสถียร. "ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความมั่นคงแห่งชาติ", วิจัยปริทัศน์.
เล่มที่ ๖ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม ๒๕๐๗).
- แสวง เสนาณรงค์, พล.ท. "ภาคใต้สมัยพัฒนา", วิจัยปริทัศน์. เล่มที่ ๗ ฉบับที่ ๓
(กรกฎาคม ๒๕๐๘).
- สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๑๕.
พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๐๖.
- หนังสือพิมพ์ "สยาม" (รายวัน), ๒๕ ตุลาคม ๒๕๑๕.

หนังสือพิมพ์ "ไทยรัฐ" (รายวัน), ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๕.

หนังสือพิมพ์ "เคลินิวส์" (รายวัน), ๑๙ มกราคม ๒๕๑๖.

หนังสือพิมพ์ "สยามรัฐ" (รายวัน), ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๖.

หนังสือพิมพ์ "ประชาธิปไตย" (รายวัน), ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๗.

หนังสือพิมพ์ "ข่าวพาณิชย์" (รายวัน), ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๗.

อภัย จันทวิมล. ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภาคใต้. สพบูรี : โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบค่าย
สมเด็จพระนารายณ์, ๒๕๐๗.

อักษร ศาสตร์, คณะ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการอบรมวิชาภาษามลายู หน้าที่
๑ - ๔, ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๐๘.

อักษร ศาสตร์, คณะ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานการอบรมภาษามลายูระดับสามัญ
หน้าที่ ๕ - ๑๐ และระดับสูง หน้าที่ ๑ - ๓, ๒๕๐๘ - ๒๕๑๑ ตามโครงการ
ศึกษาอบรมวิชามลายูให้แก่ข้าราชการชายแดนภาคใต้. พระนคร : โรงพิมพ์
คุรุสภา, ๒๕๑๑.

อุคม บุญยประสพ. "วันอิทธิพลที่เกี่ยวกับกลวิธีคอมมิวนิสต์", รัฐราษฎร์. เล่มที่ ๓ ฉบับที่ ๒
(เมษายน ๒๕๐๘).

ภาษาอังกฤษ

" A class - book of certificate history Malaya, 1400 - 1965, "
part 1. Malaysia : preston corporation, 1970.

" A History of South East Asia " London : D.G.E. Hall
Macmilland, 1955.

Cuber, John F. Sociology : A Synopsis of Principles.
New York : McGraw Hill Book Co., 1952

Fraser Jr', Thomas M. Rusembilan : A Malay Fishing Village in Southern Thailand, New York : Cornell University Press, 1962.

Gordon, Milton M. Assimilation in American Life. New York : Oxford University Press, 1964.

Gould, Julius, and Kolb, William L. A Dictionary of The Social Sciences. 1965.

Pratt, Henry. Dictionary of Sociology. New York : Philosophical Library, 1944.

Purcell, Victor. South and East Asia since 1800. Cambridge : Cambridge University Press, 1965.

Shaplen, Robert. Time out of hand. New York : Harper & Row, Publishers, 1969.

Suhrke, Astri. "The Thai Muslims : Some Aspects of Minority Integration", Pacific Affairs. Vol. XLIII, No. 4 Winter 1970 - 71.

Thompson, Virginia and Adloff, Richard. The Minority Problems in Southeast Asia. California : Stanford University Press, 1955.

Winick, Charles. Dictionary of Anthropology. New York : Philosophical Library, 1956.

Webster's New World Dictionary of The American Language. Second College Edition, 1972.

" ภาคผนวก "



"ผนวก ก."

หลักการปกครอง จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล

จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล เป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับสหพันธรัฐมาลายูของอังกฤษ ประชาชนส่วนมากที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนี้เป็นชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม มีขนบธรรมเนียมประเพณีผิดแผกแตกต่างกับชาวไทยภาคอื่น ๆ แต่เดิมมาจังหวัดเหล่านี้เรียกว่า บริเวณเจ็ดหัวเมืองภาคใต้ ทางราชการได้จัดการปกครองเป็นพิเศษ โดยใ้กฎข้อบังคับบริเวณหัวเมือง ร.ศ.๑๒๐ เป็นหลักการปกครอง ชาวไทยอิสลามพวกนี้ปรากฏตามหลักฐานในทางประวัติศาสตร์ว่าเป็นพวกที่มีถิ่นที่อยู่ในทางภาคใต้ของประเทศไทย และถือว่ามีสัญชาติเป็นไทยเหล่านั้นที่อยู่รวมการปกครองกันมาแต่โบราณกาล

เนื่องจากจังหวัดทั้ง ๔ ดังกล่าว เป็นจังหวัดที่อยู่ชายแดน มีพลเมืองเป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม และมีขนบธรรมเนียมประเพณีแตกต่างกับชาวไทยอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ทางราชการจึงเห็นว่าการปกครองใน ๔ จังหวัดนี้เป็นภาระจำเป็นที่จะต้องจัดรูปการปกครองเป็นพิเศษ โดยการจัดการปกครองให้เข้ารูปและกลมกลืนกับขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวไทยอิสลามคล้ายคลึงกับประเทศใกล้เคียง ตลอดจนวางหลักการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลได้ปฏิบัติงานและปฏิบัติตนให้เกิดความสัมพันธ์กับราษฎรชาวไทยอิสลามโดยใกล้ชิด กระทรวงมหาดไทยจึงได้พิจารณาวางหลักการปกครอง เพื่อให้ข้าราชการฝ่ายปกครอง และข้าราชการซึ่งรับราชการอยู่ใน ๔ จังหวัดนี้ถือเป็นทางปฏิบัติดังต่อไปนี้คือ.-

๑. บรรดาข้าราชการทุกฝ่ายที่รับราชการอยู่ใน ๔ จังหวัดนี้ อาทิเช่น ข้าหลวงประจำจังหวัด นายอำเภอ ตลอดจนข้าราชการกระทรวงทบวงกรมอื่น ๆ ซึ่งรวมเรียกว่าคณะกรรมการจังหวัด คณะกรรมการอำเภอ ขอให้เข้าใจว่าทางราชการได้ส่งท่านไปประจำในท้องที่เหล่านี้ ก็เพื่อที่จะให้ช่วยบริหารราชการให้สมกับความปรารถนาของรัฐบาล และเจ้ากระทรวงนั้น ๆ นับว่าเป็นผู้ที่ได้รับเกียรติอันสูงที่เจ้ากระทรวงได้เลือกเฟ้นให้ความไว้วางใจมาบริหารกิจการในท้องที่นี้ เพื่อระงับทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรคางหูกางตาของรัฐบาล ฉะนั้นท่านข้าราชการทั้งหลายจะต้องนึกถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของท่านต่อกระทรวง ทบวง กรม และให้พึงระลึกอยู่เสมอว่า ท่านทั้งหลายจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามัคคีกลมเกลียวเป็นน้ำ

หนึ่งใจเดียวกัน อย่าให้แตกแยกความสามัคคีกันได้ ความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ก็เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง จึงขอให้พยายามรักษาไว้เป็นอย่างยิ่ง ท่านมาบริหารราชการอยู่ไกลชายแดนเช่นนี้ ต่างประเทศและราษฎรชาวพื้นเมืองย่อมจะมุ่งมองท่านเป็นตาเดียว ส่วนกิจการในคานาราษฎรนั้น ก็ขอให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ต่อคนไทยด้วยกัน อย่าเข้าใจผิดและถูกเหยียดหยามชาวไทยอิสลามว่าเป็นคนต่างชาติต่างศาสนา ทางที่ข้าราชการทุกคนจะต้องปฏิบัติและวางตนให้ชาวไทยอิสลามเห็นว่าเป็นพวกเดียวกัน อยู่ในประเทศไทยด้วยกัน

๒. สิทธิของราษฎรนั้น ขอให้ข้าราชการฝ่ายปกครองทุกตำแหน่งจงพยายามทำความเข้าใจและชี้แจงให้เห็นว่า เราเป็นคนไทยด้วยกัน มีสิทธิเสรีภาพเสมอกัน เช่น เรามีประเทศไทยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจะแบ่งแยกออกจากกันมิได้ เรามีรัฐธรรมนูญปกครองประเทศไทยอันเดียวกัน เราอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของกฎหมายเกี่ยวกับร่างกายและทรัพย์สิน เสมอเหมือนกับพี่น้องชาวไทยทั้งหลาย และเรามีพระมหากษัตริย์เป็นที่เคารพสักการะองค์เดียวกัน แต่อาจจะพิจารณาถึงผลในการปกครองอันแท้จริงแล้ว พี่น้องชาวไทยอิสลามใน ๘ จังหวัดนี้ยังได้รับประโยชน์ในทางกฎหมายดียิ่งกว่าพี่น้องชาวไทยในหัวเมืองอื่น ๆ เสียอีก เช่น ใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๕ และทางรัฐบาลยังได้จัดรูปการปกครองเป็นพิเศษ เหล่านี้เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะรัฐบาลพึงเล็งเห็นว่าเป็นลัทธิอันมีบัญญัติตามศาสนาจึงให้สิทธิพิเศษ ส่วนการปกครองนั้นแล้ว ก็ได้ใช้หลักการปกครองในทำนองเมืองขึ้น โดยแบ่งแยกชั้นวรรณะ หรือก็กั้นในเรื่องลัทธิศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีแต่ประการใดเลย

๓. ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ข้าราชการทุกคนควรจะต้องถือหลักปฏิบัติโดยให้ได้ทั้งน้ำใจและให้ไต่ทั้งงาน และไม่ควรจะใช้หลักปฏิบัติให้เป็นการกระทบกระเทือนน้ำใจกัน หรือใช้ลัทธิบีบบังคับ กล่าวคือ

ก. การปฏิบัติหน้าที่ราชการทุกอย่างควรทำไปตามหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา โดยถือความสุจริต และความเที่ยงธรรมเป็นหลัก

ข. ไม่ควรจะใช้กิริยาหรือวาจาที่หยามคายและแสดงหุ หรือใช้ถ้อยคำที่ถูกเหยียดหยามในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เช่น เรียกพวกชาวไทยอิสลามว่าแขก เป็นต้น ทางที่ควรจะต้องแสดงให้เขาเห็นว่าเป็นพวกเดียวกัน มิใช่ถือว่าเขาเป็นเรา

ง. ข้าราชการทุกคนไม่ควรจะไปตั้งข้อรังเกียจหรือมีมโนคติในเรื่องการแต่งกายของชาวไทยอิสลาม ควรจะไต่ถามโลมให้เขาแต่งกายได้ตามประเพณีนิยม เพราะการแต่งกายเป็นข้อบังคับและขนบธรรมเนียมที่บัญญัติไว้ในลัทธิศาสนาอิสลามด้วย

จ. เพื่อประโยชน์ในทางปกครอง ข้าราชการทุกคนควรจะต้องแสดงให้เห็นว่า เรายกย่องและอุทิศตนส่งเสริมในทางศาสนาของเขาเช่นเดียวกับศาสนาอื่น ฉะนั้น ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาควรที่ข้าราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าราชการฝ่ายปกครองจะได้ไปร่วมในงานตามโอกาสอันควร และในการไปร่วมงานควรจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามลัทธิศาสนาอิสลาม

การปฏิบัติอย่างไร เป็นการควรไม่ควร เกี่ยวกับลัทธิศาสนานั้น กระทรวงมหาดไทยได้ทำคำบรรยายไว้ท้ายหนังสือคู่มือนี้แล้ว ขอให้ข้าราชการพยายามศึกษาหาความรู้เอาได้เอง

อนึ่ง เนื่องจากจังหวัดทั้ง ๔ นี้ ทางการไต่ตรากฎหมายบางฉบับไว้เป็นพิเศษเพื่อประโยชน์ในทางปกครอง และเป็นการอุทิศตนในทางศาสนาของชาวไทยอิสลาม กล่าวคือ ได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พ.ศ. ๒๔๘๘ และตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล พุทธศักราช ๒๔๘๘ และตราพระราชบัญญัติคุ้มครองอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๙๐ ฉะนั้น ควรที่ข้าราชการทุกคนจะได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเหล่านี้ไว้ เพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการปกครองด้วย

๕. โดยที่จังหวัดเหล่านี้เป็นจังหวัดชายแดน มีอาณาเขตติดต่อกับสหพันธรัฐมลายูของอังกฤษ ฉะนั้น การปฏิบัติภารกิจ ๆ ควรจะได้พิจารณาเทียบเคียงกับท้องที่ของต่างประเทศอย่าให้เป็นเหตุยุ่งหยอนกว่ากันจนเสียผลในทางปกครอง อาทิเช่น ในทางการเศรษฐกิจและการเมือง ควรจะได้ศึกษาหาความรู้ว่า เขาปฏิบัติกันอย่างไร ถ้าหากเห็นว่าท้องที่ของเราปฏิบัติยังไม่เทียบเท่ากับของเขาแล้ว ก็ให้จัดการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นการเหมาะสมตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ และถ้าเป็นการเกินอำนาจและความสามารถที่จะทำไต่ก็ควรจะได้รายงานให้รัฐบาลพิจารณาคำเนินการต่อไปเท่าที่เห็นสมควร

๖. เนื่องจากจังหวัดทั้ง ๔ เป็นจังหวัดที่จะต้องจัดการปกครองเป็นพิเศษดังกล่าวข้างต้น ฉะนั้น ในการแต่งตั้งข้าราชการไปประจำ ควรจะได้พิจารณาเลือกเฟ้นเฉพาะข้าราชการ

ที่เหมาะสมไปประจำ และไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะส่งข้าราชการที่ถูกลงโทษ หรือมีความประพฤติไม่ดีไปประจำใน ๔ จังหวัดนี้ ข้าราชการที่เหมาะสมจะไปประจำใน ๔ จังหวัดนี้ควรได้เลือกจากบุคคลดังต่อไปนี้คือ.-

- (ก) ต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อยไม่เคยเสียหายในทางราชการ
- (ข) ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี
- (ค) ข้าราชการที่ส่งไปประจำใน ๔ จังหวัด ถ้าได้บุคคลที่รู้ภาษามลายูและภาษาอังกฤษส่งไปก็จะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการมาก
- (ง) ต้องเป็นข้าราชการที่เข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีและลัทธิศาสนาของชาวไทยอิสลาม ตลอดจนเข้าใจในนโยบายการปกครองของ ๔ จังหวัดนี้อย่างถูกต้อง หากข้าราชการผู้ใดยังไม่เข้าใจในเรื่องเหล่านี้ ควรที่ผู้บังคับบัญชาจะได้ทำการอบรมให้ทราบซึ่งในนโยบายการปกครองและลัทธิศาสนา เสียก่อนแล้วจึงส่งไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๓. ขอให้ข้าราชการทุกคนที่ทางราชการได้ส่งไปประจำใน ๔ จังหวัดนี้ จงระลึกว่าทางราชการและผู้บังคับบัญชาได้เชื่อความสามารถและไว้วางใจท่าน จึงได้ส่งไปประจำ ฉะนั้นขอให้ข้าราชการทุกคนพึงปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เหมาะสมและตรงกับความประสงค์ของทางราชการ และสงวนเกียรติศักดิ์ของข้าราชการไว้ อย่าได้ประพฤติหรือทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ชาวไทยอิสลามเหยียดหยามดูหมิ่นดูแคลนได้เป็นอันขาด ตรงกันข้ามควรจะได้วางตัวให้เป็นที่เคารพยำเกรง จะได้ผลทั้งในทางส่วนตัวและทางราชการ

๔. เนื่องจากดินแดน ๔ จังหวัดนี้ พลเมืองส่วนมากเป็นชาวไทยอิสลามที่พูดภาษามลายู และมีถือศาสนาอิสลาม ฉะนั้น ข้าราชการทุกคนที่รับราชการอยู่ใน ๔ จังหวัดนี้ ควรจะได้เรียนรู้ภาษามลายู ให้พูดและอ่านเขียนหนังสือภาษามลายูได้ ตลอดจนเรียนรู้ในเรื่องลัทธิศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีก็จะเป็นประโยชน์ทั้งในทางราชการและส่วนตัว เพราะจะทำให้สะดวกแก่การติดต่อและทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน และในท่านองเดียวกัน ควรจะได้หาทางส่งเสริมให้ชาวไทยอิสลามได้เรียนรู้หนังสือไทยให้ทั่วถึงกันด้วย

๕. การปกครองประชาชนพลเมืองใน ๔ จังหวัดนี้ กระทรวงมหาดไทยมีความประสงค์ที่จะให้พนักงานฝ่ายปกครองใช้หลักทำพระคุณให้ เขา เห็นอกเห็นใจมากกว่าที่จะใช้หลัก

พระเดช แต่ไม่ใช่ให้เขาเข้าใจผิดคิดว่าอ่อนแอเกรงกลัวเขา กล่าวคือ ใช้หลักการปกครอง โดยช่วยเหลือเกื้อกูลอำนวยความสะดวกให้เท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ประชาชนเกิดความไม่พอใจ และเคารพนับถือ ไม่ควรจะใช้หลักรุนแรงหรือบีบบังคับ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นได้.

ที่มา : หนังสือคู่มือสำหรับข้าราชการฝ่ายปกครอง ที่รับราชการในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล ซึ่งพลเมืองเป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม ของกระทรวงมหาดไทย.

"ผนวก ข."

คำแปล เอกสารใบปลิวภาษายาวี

พิมพ์โรเนียว

เรียกร้องชนชาติมลายูเพื่อต่อสู้ให้โคมาซัง เอกราชทางศาสนา

อัลเลาะห์ผู้ยิ่งใหญ่

อัลเลาะห์ผู้ยิ่งใหญ่

อัลเลาะห์ผู้ยิ่งใหญ่

กวยพระนามของพระผู้เป็นเจ้า ข้าพเจ้าขอเรียกร้องชนชาติมลายูที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทั้งหลาย โดยเฉพาะที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย เราจงมารวมกันเคียงบ่าเคียงไหล่เพื่อขับไล่มูลาเมืองขึ้นทั้งหมดที่อาศัยบนแผ่นดินของเรา และเราจงมารวมกันสมัครสมานสามัคคีกันเพื่อปฏิบัติการหรือเรามาสัญญากันต่อหน้าพระผู้เป็นเจ้า เพื่อที่จะต่อสู้ให้โคมาซัง เอกราชทางศาสนา ชาติและแผ่นดินของเรา คือ บัตตานี ที่เรามุ่งหมาย

ก่อนอื่นเราจงตั้งคำถามตนเองก่อนว่า เรานี้คือใคร และมีจุดมุ่งหมายอันใด ซึ่งถูกคลมบังคับโดยพระผู้เป็นเจ้า ? ในการที่จะตอบคำถามอันนี้ว่านิกเคียว เราคือคนมลายู ชาติมลายู และไร้ความหมายอย่างที่คนไทยเป็นอยู่ คนไทยที่นับถือศาสนาพุทธนั้น ยังห่างไกลจากพระผู้เป็นเจ้า ฉะนั้น การที่พระผู้เป็นเจ้าสร้างเรามานั้นเพื่ออะไร การที่พระผู้เป็นเจ้าสร้างสรรพสิ่งขึ้นมาในสากลโลกนั้นมีใดไร้ความหมาย

เราชาติมลายูบัตตานีที่นับถือศาสนาอิสลาม เรานั้นมิได้เป็นพระผู้เป็นเจ้า แต่เราเป็นทาสของพระผู้เป็นเจ้า แต่ว่าการที่เราจะเป็นทาสของพระผู้เป็นเจ้านั้น ยังห่างไกลมากนัก

การที่เรายอมรับว่าตัวเราเป็นทาสของพระผู้เป็นเจ้า และจะต้องภักดีต่อพระผู้เป็นเจ้าและศาสนา มิใช่เราเพียงแต่กราบไหว้ หรือกล่าวคำปฏิญาณตนต่อพระผู้เป็นเจ้าอิสลามนั้น จำเป็นต้องมีความเสมอภาคกันบนแผ่นดินนี้ เพื่อมิให้ถูกขยี้และทำลายโดยชาศึก มิใช่แต่เพียงยังมีอีกมากหลายประการที่เป็นหน้าที่ของเราจะต้องปฏิบัติ ศาสนาที่ยิ่งใหญ่ ผู้ยิ่งใหญ่ของเรา

ไต่ถามไว้ว่า "อุบลวาทอนมิ่งซีมาน" แปลว่า การรักประเทศชาตินั้นเป็นส่วนหนึ่งของการศรัทธา ปัจจุบันนี้เราจึงมาถามตัวเองเสียก่อนว่า จริงหรือที่ว่าเรานั้นไต่ถามก็ต่อพระผู้เป็นเจ้าและศาสนาแล้ว ตอบได้ว่ายังไม่ไต่ถาม ทั้งนี้เพราะว่าตราบไคที่ศาสนาและชาติของเราได้ถูกปกครองโดยคนไทย โดยรัฐบาลไทย หรือว่าตราบไคที่เรายังมีไต่ถามเพื่อเอกราชแห่งศาสนาและชาติของเรา ตราบไคที่ยังเป็นอยู่เช่นนั้น นานเท่านาน เราก็มียังมีไต่ถามว่า เป็นผู้ไต่ถามก็ต่อพระผู้เป็นเจ้าและศาสนา

เราไม่จำเป็นต้องไต่ถามก็ต่อรัฐบาลไทย เพราะเขาได้ยึดประเทศของเรา ใครก็ตามที่ไต่ถามก็ต่อรัฐบาลไทยผู้ลาเมืองขึ้น หมายความว่า คนนั้นไต่ถามศตออุคมการณของศาสนา (อุบลวาทอนมิ่งซีมาน) ผืนแผ่นดินปัตตานีเป็นสิทธิ์ของเรามาก่อน เราเคยสร้างประเทศและปกครองโดยชนชาติเราเองมาก่อน และเรามีภักดิ์ของที่สุดท้าย คือ ตมกู หรือสุลต่านอับดุลกาเติร์กามารุกดิน ประเทศของเรานั้นไต่ถามนามว่า ประเทศปัตตานี ซึ่งเรามีอาณาเขตกว้างไพศาล ครอบคลุมถึงนราธิวาส ยะลา สตูล สงขลา ตลอดไปจนถึงคอคอดกระ (ประจวบคีรีขันธ์) ปัจจุบันไต่ถามปกครองโดยคนไทยผู้ลาเมืองขึ้นมาเป็นเวลานาน ดังนั้น ชนชาติมลายูเราทางตอนเหนือก็ถูกกลืนเป็นคนไทย จนกระทั่งไม่สามารถตามมลายูไต่ถามอย่างถูกต้อง และศาสนาอิสลาม ณ ที่นั้นก็ไต่ถามสูญไปพร้อมกันด้วย

เราไม่จำเป็นจะต้องไต่ถามก็ต่อรัฐบาลไทยผู้ลาเมืองขึ้น เพราะว่รัฐบาลไทยนั้นไต่ถามผืนแผ่นดิน ซึ่งเป็นมรดกของปู่ย่าตายายบรรพบุรุษของเรา และรัฐบาลไทยนั้นเองเป็นผู้ขี้ทำลายและรุกรานศาสนามนผืนแผ่นดินของเรา เรานั้นไต่ถามสูญเสียแผ่นดินไปเป็นจำนวนมาก รวมทั้งศาสนาในจังหวัดอื่นด้วย อย่างเช่น จังหวัดสงขลา และจังหวัดนครา ปัจจุบันซึ่งส่วนมากไต่ถามศาสนา ที่ยังมีหลงเหลือรักษาประเพณีศาสนาของเราอย่างเคร่งครัดก็เพียง ๔ จังหวัดเท่านั้น และ ๔ จังหวัดนี้ถ้าเราไม่รีบแย่งชิงกลับคืนมาโดยฉับพลันแล้ว แนนอนิสลามของเราก็จะต้องพินาศลงไปอีก

ปัจจุบันนี้เราจึงมาร่วมกันใช้ความคิดพิจารณาถึงโชคชะตากรรมของชาติ และศาสนาของเราบนผืนแผ่นดินของเรานี้ เราพอใจรึ ที่จะไม่มองเห็นลูกหลานของเราพูดภาษามลายูไม่เป็น และกลายเป็นคนไทยแต่งงานกับคนไทยดังที่เป็นอยู่ที่สงขลา และนครา

ปัจจุบันนี้ รัฐบาลไทยกระทำอย่างโจ่งแจ้ง โดยมุ่งหวังที่จะทำลายอิสลามใน ๔ จังหวัด โรงเรียนสอนศาสนาและปอเนาะ ไม่สามารถทำการสอนได้หากไม่มีการสอนภาษาไทยด้วย ดังนั้น นาน ๆ ทั่วไปโรงเรียนศาสนาและปอเนาะทั้งหลายก็จะต้องกลายเป็นโรงเรียนสอนภาษาไทย ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อมีหลักสูตรภาษาไทยสอนภาษาไทยแล้ว เด็ก ๆ มักชอบศึกษา เพราะเป็นการสะดวกในการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล อีกลีบหรือยี่ลีบปีข้างหน้า รัฐบาลไทยก็จะสั่งปิดโรงเรียนศาสนาและปอเนาะทั้งหลายโดยเด็ดขาด เมื่อโรงเรียนสอนศาสนาได้ถูกสั่งปิดนั้นหมายถึงความคับสูญของศาสนาอิสลามในพื้นที่ของเรา

ปัจจุบันนี้ รัฐบาลไทยได้มีการแจกคัมภีร์อัลกุรอานแก่ประชาชน ความมุ่งหมายนั้นก็เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่า รัฐบาลไทยนั้นให้การอุปถัมภ์ศาสนาอิสลาม แต่จงจำไว้เถิดว่า โอชาติของกุกัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งจัดพิมพ์โดยรัฐบาลไทย ผู้ลาเมืองขึ้นนั้นผิดพลามากมาย และคัมภีร์อัลกุรอานนั้นก็ไม่ใช่คัมภีร์แท้ ทั้งนี้เพราะได้ถูกจับตองโดยบุคคลที่มีใจอิสลาม การกระทำหมิ่นตอคัมภีร์เช่นนี้ เป็นสิ่งที่พระผู้เป็นเจ้าพิโรธ พิโรธต่อบุคคลที่หมิ่นตอคัมภีร์อัลกุรอาน และบุคคลนอกที่จับตองคัมภีร์นั้นด้วย การที่มีการแจกคัมภีร์อัลกุรอานแก่พวกเรานั้น มีใจเป็นวิธีการที่จะช่วยศาสนาของเรา จะมีประโยชน์อันใดเล่าสำหรับคัมภีร์อัลกุรอาน ถ้าโรงเรียนสอนศาสนาและปอเนาะของเรามีโคคำเนนการตามเสรี โอิพี่น้องของกู "ชาติมลายูปัตตานีที่กล้าตาย" เราจงมารวมกันต่อสู้และตายร่วมกันเพื่อศาสนา ชาติ และผืนแผ่นดินของเรา (ชีวิตของเราหากมีค่าไม่ ถ้าหากเรามีชีวิตอยู่อย่างสัตว์เคร่งครัด เนื่องจากเราไม่ได้รับเอกราช) เราต้องยอมตายอย่างเช่นมนุษย์ที่เป็นวีรบุรุษที่มีประโยชน์ต่อพระผู้เป็นเจ้า อย่างน้อยเราก็ได้ผลบุญในปรโลก หากเราตาย เราก็ได้เป็นวีรบุรุษ แม้เราไม่โคต่อสู้ เราก็ต้องตายอยู่ดี

แม่คนไทยที่พัทลุงและที่นครา ซึ่งศาสนาเดียวกัน ชาติเดียวกัน ภาษาเดียวกัน ก็ยังยอมตอสูแม่ตัวตายก็ยอม เพื่อที่จะก่อกองการปฏิวัติตอสูรัฐบาลไทยผู้ลาเมืองขึ้น โดยมีโคมีการรับรองและตอแบแทนจากพระผู้เป็นเจ้าตออย่างโค ดังนั้น เหตุใดเรา เราซึ่งมีใจศาสนาเดียวกับเขา ชาติเดียวกันเขา ภาษาเดียวกับเขา จึงมีกล้าเสียสละยอมตอวายชีวิตเหมือนอย่างเขา

โอชาติกู เราจงมาตอตามกับรัฐบาลไทยผู้ลาเมืองขึ้น แต่มีโคหมายความว่าเราจะตอตามกับประชาชนคนไทยทั้งหมด เรามีโคตอสูกับประชาชนคนไทยที่มีโคมีส่วนรู้เห็น แต่เรา

ตอทานผู้นาเมืองขึ้นและผู้นาไทยที่กลามาทำลายศาสนา ชาติ และผืนแผ่นดินของเรา เรามีได้
ตั้งใจที่จะรบกับศาสนาอื่น แต่เราไมยอมให้ศาสนาของเรา แม้จะเป็นใครก็ตาม

ณ ที่นี้ ข้าพเจ้าประสงค์ที่จะประกาศให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบว่า ที่แท้จริงเปาะเยะ
มิใช่เป็นผู้ก่อการร้าย หรือคอมมิวนิสต์อย่างที่ถูกลกล่าวหาโดยรัฐบาลไทยผู้นาเมืองขึ้น แต่เปาะเยะ—
เยะ นั้นคือบุคคลคนหนึ่งซึ่งประสงค์เพื่อเอกราชแห่งศาสนาและชาติปัตตานี เปาะเยะไม่เคย
ก่อความเสียหาย แต่การที่มีการปล้นฆ่าคนของเรา โดยที่คนของเรานั้นไม่มีความผิด ที่แท้ก็คือ
การกระทำของฆาตกรและรัฐบาลไทยผู้นาเมืองขึ้นโดยพลการ เพื่อที่จะทำลายชื่อเสียงของ
เปาะเยะ ให้พี่น้องได้เกลียดและไม่ให้การสนับสนุนแก่เปาะเยะ ณ บัดนี้ เราจึงมาร่วมกัน
สนับสนุนเปาะเยะ จงให้ความสะดวกทั้งหลาย และให้ความช่วยเหลือแก่เขาและคณะของเขา
เพื่อที่พระผู้เป็นเจ้าจะไ้คุ้มครองพวกเรา

เอกราช

เอกราช

เอกราช

ออกโดย

ขบวนการปลดแอกปัตตานี

ปัตตานี ๒ เดือนรายับ ๑๙๖๒.

ที่มา : วิชัย วิชัยชนพันธ์, พ.ศ.อ., ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้, (สงขลา :
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต ๘, ๒๕๑๖), เอกสารเผยแพร่, หน้า ๑๓๔ - ๑๓๕

"ผนวก ค."

แถลงการณ์คณะกรรมการศูนย์กลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

(๑๕.๑๑.๑๙๗๐)

ให้การสนับสนุนในการต่อสู้เพื่อความยุติธรรมของชาวไทยในภาคใต้
ต่อสู้เพื่อปกครองเมืองปัตตานีด้วยตนเอง



ในขณะนี้ชาวไทยในภาคใต้ทำการต่อสู้ความกล้าหาญเพื่อ "ปกครองตนเอง"
ต่อสู้เพื่อให้เมือง "ปัตตานี" ซึ่งประกอบด้วยสามจังหวัดภาคใต้มี ปัตตานี ยะลา นราธิวาส
ไหลกลับคืนมาด้วย ทั้งนี้ อยู่ในขอบเขตการต่อสู้เพื่อชาติ (National) เท่านั้น

นี่คือการต่อสู้แห่งความยุติธรรม ประชาชนซึ่งรักความยุติธรรมทั่วโลกมีสิทธิที่จะให้
การสนับสนุนแก่การต่อสู้ชนิดนี้ Paperi มาลายาและประชาชนมาลายาที่เจริญแล้วได้ให้การ
สนับสนุนในการต่อสู้ครั้งนี้อย่างเต็มที่ ทานนั้นมีอำนาจมากไกลกว่าไว้ว่า ซึ่งมีความหมายว่าชาว
มุสลิมด้วยกันเปรียบเสมือนกำแพงอันแข็งแกร่งซึ่งต่างก็จะคอยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ในระยะยาวนานนับเป็นสิบ ๆ ปีที่ผ่านมา จักรวรรดินิยมไทยได้กดขี่ทารุณประชาชนชาวมาลายาที่
นับถือศาสนาอิสลามที่อยู่ในบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยอย่างโหดร้ายและป่าเถื่อนที่สุด ถึง
นั้นชาวไทยในภาคใต้จึงมีสิทธิเต็มที่ที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อความยุติธรรม เพื่อเกียรติของชาติ
เพื่อความบริสุทธิ์ของศาสนา และเพื่อความเจริญก้าวหน้าของชาติในอนาคตต่อไป จักรวรรดิ
นิยมไทยได้ใช้กำลังและอาวุธกดขี่และทำลายอำนาจอธิปไตย (Democratic) ของชาวไทย
ในภาคใต้เสมอมา แต่ชาวไทยภาคใต้ที่มีจิตใจอันกล้าหาญที่ถือคติว่าไม่ยอมก้มหัวให้กับความ
โหดร้ายของศัตรู ได้ลุกขึ้นมาทำการต่อสู้และต่อต้านการกดขี่ข่มเหงเหล่านั้น ด้วยการก่อการต่อสู้
เพื่อชาติและประชาชน ถึงแม้ว่าขณะนี้กำลังของเรามีเพียงเล็กน้อย แต่การสนับสนุนจาก
ประชาชนย่อมจะไม่หมดสิ้น มักจะต้องแผ่ขยายต่อไปขอเพียงว่าพวกเขาพร้อมที่จะต่อสู้และต่อ
ต้านศัตรู เพื่อทรงไว้ซึ่งความยุติธรรมเท่านั้น ประชาชนทั่วโลกก็ย่อมจะให้การสนับสนุนแก่เขา
จากนั้นการต่อสู้ที่ถูกต้องของเขาก็จะได้รับผลสำเร็จสมความปรารถนาทุกประการ

ในเดือนตุลาคม ๑๙๗๐ อีกครั้งหนึ่งที่จักรวรรดินิยมไทย ได้ทำการปราบปรามและ
กวาดล้าง จนกระทั่งบังเกิดการนองเลือดขึ้นทั่วบริเวณจังหวัดภาคใต้ของไทย และในครั้งนี้อาว

มาลาयाก็ยังไม่ให้การสนับสนุนแก่การต่อสู้ของชาวไทยภาคใต้อย่างเต็มที่ โดยมีได้คำนึงถึงและ
 หนักแน่นเกรงต่อคำห้ามของนครราชคฤห์ เราเชื่อเหลือเกินว่าการกวาดล้างของจักรวรรดินิยมไทย
 ต้องประสบกับความล้มเหลว อำนาจอธิปไตยของชาวไทยภาคใต้ ต้องอยู่เหนือความทุกข์ยาก
 ทั้งหลายเสมอไป และในที่สุดพวกเขาก็จะได้รับผลสำเร็จอย่างแน่นอน

ในเหตุการณ์ที่กำลังจะขึ้นระลอกของชาวไทยภาคใต้อยู่นี้ หัวหน้าจักรวรรดิ
 มาลาयाนครราชคฤห์ได้ใช้เล่ห์เพทุบายที่คล้ายคลึงกับการกระทำของจักรวรรดินิยมไทย เพื่อทำลาย
 และชักขวางการต่อสู้ของชาวไทยภาคใต้ โดยมีใครสักคนช่วยเลย เขา(ราชคฤห์)ได้ส่งกำลังเข้า
 ไปแทรกซึมในขบวนการอธิปไตย และขบวนการต่อสู้ของชาวไทยภาคใต้ โดยการโฆษณาชวนเชื่อ
 ว่าเขาพร้อมที่จะต่อต้านรัฐบาลไทย และต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ทั้งนี้เพื่อหวังชนะใจประชาชน
 และอำพรางจุดมุ่งหมายที่แท้จริง พวกนี้ยังโฆษณาชวนเชื่ออีกชั้นแรก เขาจะทำการต่อต้านภัยจาก
 คอมมิวนิสต์เสียก่อน จากนั้นเขาก็จะให้ การสนับสนุนแก่ชาวไทยภาคใต้อีกต่อไปเป็นขั้นที่สอง
 การที่พวกเขาจะต่อต้านคอมมิวนิสต์นั้นเป็นความจริงที่เกี่ยว แต่การที่จะให้การสนับสนุนแก่ชาว
 ไทยภาคใต้ไม่มีมูลความจริงเลย พวกนี้มิได้มีความมุ่งหวังที่จะเห็นชาวไทยภาคใต้ได้ประสบกับ
 ความสำเร็จหรอก แต่เขาอยากจะทำขวางและทำให้ขบวนการของชาวไทยภาคใต้ต้องประสบ
 กับความหายนะสิ้น ๑ ะไรคือจุดประสงค์ที่พวกเขาจะให้ การสนับสนุนแก่การต่อสู้ของชาวไทย
 ภาคใต้ อันนี้มีเป้าหมายความหวังให้ชาวไทยภาคใต้ได้ปกครองดินแดนดินด้วยตนเองเลย หากแต่
 เป็นการเสนอแนะเพื่อแบ่งแยกดินแดน ๘ จังหวัดภาคใต้ ให้เข้าไปเป็นของมาเลเซีย และเป็น
 การชี้ชัดถึงความโกลาหลมากของรัฐบาลราชคฤห์ในอันที่จะแผ่ขยายอาณาเขตให้กว้างขวางขึ้น พฤติการณ์
 เช่นนี้ Paperi ขอโจมตีและไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง

ทางที่ที่แล้วนับแต่บัดนี้ชาวไทยในภาคใต้อาจจะต่อสู้เพื่อทรงไว้ ซึ่งความยุติธรรม
 ควรก่อกองการต่อต้านและสืบเสาะหาตัวการของรัฐบาลราชคฤห์ในอันที่จะทำลายและชักขวางจุดประ-
 สงค์ของชาวไทยภาคใต้เสีย และหันมารวมรวมกำลังรื้อพล รวมทั้งต้องรู้ควยว่าใครคือมิตร ใคร
 คือศัตรู มิตรนี้แหละที่เราจะขอความร่วมมือเพื่อทำลายศัตรูเสียให้สิ้น และชาวไทยภาคใต้จะ
 ต้องได้รับชัยชนะที่แท้จริง Paperi เชื่อว่าในวาระสุดท้ายของชาวไทยภาคใต้จะต้องได้รับความ
 สำเร็จแน่ พระเจ้าอนุญาตใหญ่ที่ถูกถูกรุกรานและถูกกดขี่ข่มเหงทำการต่อสู้ได้ตลอด ทั้งนี้ เนื่อง
 จากพวกเขาไม่ได้รับความยุติธรรม และพระเจ้าเท่านั้นที่สามารถบันดาลชัยชนะได้

"UNION 4."

UNITE :THE MALAYS OF SOUTH THAILAND

To the Malay race especially to those residing in the Provinces of Yala, Patani, Setul and Senggora. Let us unite for the sake of our race and religion: Islam, in order to resist and defeat the Thai colonialist which is so cruel and unsympathetic towards our cause even in our own soil. Unofficially "The Republic of Patani" is formed and so through unity is the only way to succeed our aim in the very near future. Now is the time for us to rise and revolt so as to drive the Southern Provinces from being intruded by the Thais. They have treacherously conquered our states over some 200 years ago.

Ever since the Thai colonialisation, a great number of our Muslim brothers were forced to embrace the Buddhist faith. If this is the trend, what will it be for our younger generations? The Thai imperialist is cunning in order to gain the confidence of the Muslim population and world opinion; they regularly subsidise for the construction and maintenance of mosques, private religious schools; in order to show that they are not anti Muslim and the Malays, but in fact promoting it. When you observe clearly only you shall know the true attitude of the Thais towards the Malays and Islam. They want to suppress them with whatever mean they can including through force and cruelty.

The subsidies given for the building of mosques and Islamic religious schools is actually an asset to them for the dictator Kittikachorn regime intends to change them into Buddhist worshipping places immediately when the Muslim population does not follow the teaching of Islam any longer. So beware of this regime. It is going to create mischief rather than helping us sincerely.

Now let us think deeply of our future. We, as Malays, cannot deny that the Thai dictator is ruining our future. So, whatever your opinion, whether you are a policeman, a home guard, a soldier, a clerk, a teacher etc. unite with us and drive the imperialist, as well as the dictatorial Thais out of our homeland for the sake of Islam and our future generations.

When you are to be one of us, prove to us openly that you are on the side of your race MELAYU and religion ISLAM if you are a member of the arm forces. Leave the army and bring along the weapons or fire arms and join us. Resign from the army and join us immediately as the patriotic Palestinians and the Vietcongs do, not in order to liberate their homelands namely Palestine and Vietnam respectively.

Our aim is to liberate our homeland for the goodness of our own children. So once again, We call on the Malays to unite under our leadership for the just cause of independence for each and every one of us. The Thais have murdered our brothers in large numbers from day to day including our beloved Tuan Haji Sulong..our chief.. now the still murdered our beloved Muslim brothers. Let us avenge the cruelties that they had created.

Their tactics of gaining our confidence in numerous ways to make us feel that they sympathise with us and what to help us. In actual sense they are trying to destroy us through diplomacy. Come let us rise and chase the intruders out of our country so that we can gain complete independence. Our best wishes to you all and may ALLAH BLESS YOU in our struggle for independence of the REPUBLIC OF PATANI. Thank you.

Chairman,
 Revolutionary Leader
 Rep. Patani



(คำแปล)

ชาวมุสลิมในภาคใต้ของไทยจงสามัคคี

แต่เดิรชนมาเลยโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในจังหวัดยะลา ปัตตานี สตูล และสงขลา ขอให้
เราจงรวมกันเพื่อเผยแผ่ศาสนาของเรา คือ อิสลาม ทั้งนี้ เพื่อมุ่งประสงค์ที่จะต่อต้านและ
ทำลายนัก อาณานิคม ชาวไทย ซึ่งโหดร้ายทารุณและไม่มีความเห็นอกเห็นใจในเจตนารมณ์
ของเราในแผ่นดินของเรา สาธารณรัฐปัตตานีตั้งขึ้นแล้วอย่างไม่เป็นทางการ และด้วยเหตุนี้
ความสามัคคีจะเป็นหนทางเดียวเท่านั้น ที่จะทำให้เราบรรลุเป้าหมายในอนาคตอันใกล้นี้ ขณะ
นี้ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องลุกขึ้นต่อต้านลบล้าง ชับไล่ คนไทยที่โคมูกรุกเข้ามาในจังหวัดภาคใต้
คนไทยโคโยบายลอลวงครอบครองรัฐของเราไปแล้วกว่าสองร้อยปี

นับแต่คนไทยโคโยคแผ่นดินของเราเป็นอาณานิคม พี่น้องชาวมุสลิมของเราถูกบังคับ
ให้ยอมรับนับถือศาสนาพุทธ ถ้าเป็นเช่นนี้ เยาวชนรุ่นหลังของเราจะเป็นอย่างไร นักจักร-
วรรคตินิยมชาวไทยเป็นผู้ฉลาดแกมโกง โคโยบายทำให้ชาวมุสลิมและนบีโลกมีความเชื่อถือใน
คนไทย กังจะเห็นได้ว่า รัฐบาลไทยโคโยให้เงินช่วยเหลือสนับสนุนในการก่อสร้างและบำรุงรักษา
สุเหร่า โรงเรียนสอนศาสนาเสมอ ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่า รัฐบาลโคโยต่อต้านมุสลิมและ
ชาวมุสลิม แทะกลับส่งเสริมและสนับสนุนหากท่านโคโยสั่ง เกตออย่างใกล้ชิด ท่านก็จะโคโยหาที่อันแท้
จริงของคนไทยที่นับถือชาวมุสลิมและศาสนาอิสลาม คนไทยต้องการกักขังชาวมุสลิมด้วยวิธีการ
ต่าง ๆ รวมถึงการไซก่าล้างและความโหดร้ายทารุณ

เงินช่วยเหลือในการสร้างสุเหร่าและโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามนั้น แท้จริงเป็น
ประโยชน์ต่อชาวไทย เพราะรัฐบาลของผู้เผด็จการกตัญญูมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนให้เป็นวัดพุทธ-
ศาสนาในทันทีทันใดที่ชาวมุสลิมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาอิสลาม ฉะนั้น จงระวัง
รัฐบาลไทยนี้ให้ดี เพราะจะสร้างความชั่วร้ายให้กับเรามากกว่าที่จะช่วยเราอย่างจริงจัง

ขอให้พวกเราจงคิดถึงอนาคตของพวกเราให้จงหนัก ชาวมุสลิมไม่อาจปฏิเสธได้
ว่าผู้เผด็จการไทยกำลังทำลายอนาคตของเรา ดังนั้น ไม่ว่าความคิดของท่านจะเป็นเช่นไร
ไม่ว่าท่านจะเป็นตำรวจ อาสาสมัครกักขัง ทหาร ข้าราชการ ครู หรืออะไรก็ตาม จงรวม
กับเรา และขับไล่โคโยจักรวรรคตินิยมและผู้เผด็จการไทย ออกไปเสียจากดินแดนของเรา เพื่อ
ศาสนาอิสลามและคนรุ่นต่อ ๆ ไปของเราในอนาคต

เมื่อท่านเข้าเป็นพวกเรา จึงพิสูจน์ให้เราเห็นอย่างเปิดเผยว่าท่านเข้าข้างเผ่า
มลายูและศาสนาอิสลาม หากท่านเป็นทหาร จงละทิ้งกองทัพและนำอาวุธมาควย เขามารวม
อยู่กับเรา จงลาออกจากกองทัพและเขามาร่วมกับเราทันที ให้เหมือนกับชาวปาเลสไตน์ผู้รัก
ชาติและเวียตกง ที่ได้ปฏิบัติไปในการปลดแอกดินแดนของตนคือ ปาเลสไตน์ และเวียตนาม

ความมุ่งหมายของเราก็คือ ปลดแอกดินแดนของเราเพื่อประโยชน์แก่ลูกหลานของ
เรา ดังนั้น เราจึงขอเรียกร้องชาวมาเลย์อีกครั้งหนึ่งให้รวมกำลังภายใต้การนำของเรา
เพื่อต่อต้านยุติธรรมแห่งอิสราเอลของพวกเราทุกคน คนไทยได้ฆาตกรรมพี่น้องเราจำนวนมาก
อยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน รวมทั้งหัวหน้าอันเป็นที่รักของเราอีกต่อไป พวกเราจึงแก้แค้นความโหดร้าย
ที่คนไทยได้ก่อขึ้น

คนไทยมีวิธีการหลายอย่างที่ทำให้พวกเราไว้อใจจนรู้สึกว่าคุณคนไทยเห็นใจเราและ
ต้องการช่วยเรา แต่ตามข้อเท็จจริงแล้ว คนไทยได้ใช้วิธีการทุตทำลายเรา

ขอให้พวกเราจงลุกขึ้นและขับไล่ผู้บุกรุกออกไปจากดินแดนของเรา เพื่อเราจะได้
มีอิสรภาพอย่างสมบูรณ์

ด้วยความรู้ความปรารถนาดีจากเราถึงท่านทั้งปวง และขอให้พระอาลาห์จงคุ้มครองท่าน
ในการต่อสู้เพื่ออิสรภาพแห่งสาธารณรัฐปัตตานี ขอขอบคุณ.

ประธาน

ผู้นำการปฏิวัติ

สาธารณรัฐปัตตานี

(ประทับตราเป็นใหญ่โบราณ ยกคัสเซรา และแผนที่ปัตตานี)

หมายเหตุ แปลโดย รองศาสตราจารย์จรูญ สุภาพ แห่งคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นามสกุล

นายสงคราม ชื่นภักดา

วุฒิการศึกษา

รัฐศาสตร์บัณฑิต (แผนกการทูต)

คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปี พ.ศ. ๒๕๐๗

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

หัวหน้าแผนก ๓ กอง ๕

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรีน

